

ΚΠολΔ 632 - ν. 1157/1981 άρθρα 1 και 11

Για τις προθεσμίες ενεργείας το Σάββατο είναι μη εργάσιμη ημέρα

Δεν ταυτίζονται οι έννοιες «μη εργάσιμη ημέρα» και «αργία ή εξαιρετέα ημέρα». Οι δεύτερες είναι οπωσδήποτε και μη εργάσιμες ημέρες, αλλά δεν συμβαίνει αναγκαίως το αντίστροφο. Το Σάββατο είναι μη εργάσιμη ημέρα για όλες τις προθεσμίες ενεργείας που δεν υπολογίζονται συναπτά, αλλά καθιορίζονται σε εργάσιμες ημέρες. Το αντίθετο θα ήταν και λογικώς ανακόλουθο, αφού την ημέρα αυτή δεν λειτουργούν τα δικαστήρια και συνεπώς είναι αντικειμενικώς αδύνατη η ασκηση ένδικου βοηθήματος.

Άρειος Πάγος 1179/2001

(Σύνθεση: Δ. Κατσιρέας, Γ. Παπαδημητρίου - εισηγητής, Κ. Βαρδαβάκης, Σ. Πατεράκης, Γ. Σιμόπουλος)

Επειδή, με το άρθρο 632 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ ορίζεται ότι οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο δικαστήριο, το οποίο είναι καθ' ύλην αρμόδιο, με το άρθρο δε 1 παρ. 1 της από 29-12-1980 πράξεως νομοθετικού περιεχομένου, που κυρώθηκε με το ν. 1157/1981, καθιερώνεται από 1 Ιανουαρίου 1981 πενθήμερος εβδομάδα εργασίας, αρχομένη από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή, για το με οποιαδήποτε σχέση προσωπικό του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται το μεν ότι το Σάββατο δεν είναι «εργάσιμη» ημέρα, το δε ότι οι ημέρες Σαββάτου που μεσολαβούν μεταξύ ενάρξεως και λήξεως της κατά το άρθρο 632 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ προθεσμίας ενεργείας των δεκαπέντε εργασίων ημερών πρέπει να αφαιρούνται, όπως και οι Κυριακές, και να μην υπολογίζονται. Και τούτο διότι και κατά το γράμμα της ως άνω διατάξεως του άρθρου 1 παρ. 1 της πράξεως νομοθετικού περιεχομένου το Σάββατο δεν είναι εργάσιμη ημέρα, το δε άρθρο 632 παρ. 1 εδαφ. α' ΚΠολΔ ως προθεσμία ασκήσεως ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής αξιώνει δεκαπέντε «εργάσιμες» ημέρες από την επίδοση της διαταγής πληρωμής. Το γεγονός δε ότι με το άρθρο 1 παρ. 11 στοιχ. α' του ως άνω ν. 1157/1981, που κύρωσε την εν λόγω πράξη νομοθετικού περιεχομένου, η ημέρα του Σαββάτου δεν ορίζεται ως ημέρα αργίας, όπως οι Κυριακές, δεν μεταβάλλει το Σάββατο σε εργάσιμη ημέρα, διότι, σε αντίθετη περίπτωση, έχουμε σύγκρουση των προαναφερομένων διατάξεων του ν. 1157/81. Άλλωστε οι έννοιες των δρων «μη εργάσιμη ημέρα» και «αργία ή εξαιρετέα ημέρα» προφανώς δεν ταυτίζονται εννοιολογικώς, διότι οι ημέρες αργίας ή εξαιρετέες είναι οπωσδήποτε

και μη εργάσιμες δχι όμως και αντιστρόφως, ήτοι οι μη εργάσιμες ημέρες δεν είναι αναγκαίως και αργίες ή εξαιρετέες. Όταν λοιπόν ο νομοθέτης χρησιμοποιεί τους όρους «εργάσιμες ημέρες», όπως στο προκείμενο άρθρο 632 και στα άρθρα 237 παρ. 3, 270 παρ. 2, 268 παρ. 4, 926, 979 παρ. 2 ΚΠολΔ και «ημέρες αργίας ή εξαιρετέες», όπως στα άρθρα 125 παρ. 1, 144 παρ. 1, 145 παρ. 4 κλπ. ίδιου Κώδικα, έχει γνώση των εννοιών αυτών και συνεπώς όταν τους χρησιμοποιεί, όπως ανωτέρω, τους εννοεί ακριβώς όπως τους διατυπώνει και δεν αρκείται και στις δέκα τρεις ή δέκα τέσσερες «εργάσιμες ημέρες», όταν αξιώνει δεκαπέντε, όπως στο άρθρο 632, αφού στο 15ήμερο αυτό θα μεσολαβήσουν οπωσδήποτε μία ή και δύο ημέρες Σαββάτου, που είναι μη εργάσιμες. Τα ανωτέρω ενισχύονται και από το γεγονός ότι στις προθεσμίες ασκήσεως των ενδίκων μέσων (άρθρο 503 παρ. 1, 518 παρ. 1, 545 παρ. 1, 564 παρ. 1 ΚΠολΔ), που και αυτές είναι προθεσμίες ενεργείας, όπως και η του άρθρου 632 ΚΠολΔ, η διατύπωση είναι διάφορος, ήτοι εκεί γίνεται χρήση μόνο του ουσιαστικού όρου «ημέρες» χωρίς τον επιθετικό προσδιορισμό «εργάσιμες», διότι ο νόμος θέλει ο υπολογισμός των προθεσμιών στα ένδικα μέσα να γίνεται συναπτώς, ενώ στην περίπτωση του άρθρου 632 ορίζει προθεσμία (χρόνο) ασκήσεως ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής δεκαπέντε «εργασίμων ημερών». Η θετή αυτή διατύπωση του άρθρου 632 ΚΠολΔ, δεν μπορεί να μεταβληθεί ερμηνευτικώς με το άρθρο 1 παρ. 11 περιπτ. α' του ως άνω ν. 1157/81, που αναφέρεται σε ημέρες «αργίας και ημιαργίας» των δημοσίων υπηρεσιών κλπ. και όχι σε «εργάσιμες» ημέρες. Πέραν όλων των ανωτέρω είναι λογικώς ανακόλουθο να συνυπολογίζεται το Σάββατο στην προθεσμία του άρθρου 632 παρ. 1 εδ.α' ΚΠολΔ, καίτοι μη εργάσιμη ημέρα (άρθρο 1 παρ. 1 ν. 1157/81), κατά την οποία είναι αντικειμενικώς αδύνατη η άσκηση του δικαιώματος της εν λόγω ανακοπής, δχι μόνο λόγω μη λειτουργίας όλων των δημοσίων υπηρεσιών, αλλά και των δικαστικών τοιούτων, όπου και μόνο μπορεί να ασκηθεί το από το άρθρο 632 παρ. 1 δικαίωμα του οφειλέτη. Στην προκειμένη περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση ιρίθηκε, όπως και πρωτοδίκως, απορριπτέα, ως απαράδεκτη, η από 20-5-1999 ανακοπή των αναιρεσιώντων κατά διαταγής πληρωμής, διότι ενώ η ανακοπόμενη διαταγή πληρωμής επεδόθη προς αυτούς την 30-4-99, ημέρα Παρασκευή, η ανακοπή κατέτεθη στην γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου και επεδόθη στην αναιρεσίβλητη την 21-5-1999, ημέρα Παρασκευή, ήτοι μετά την παρέλευση της με το άρθρο 632 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ οριζομένης προθεσμίας ενεργείας των δεκαπέντε εργασίμων ημερών, η οποία άρχιζε την επόμενη ημέρα της επιδόσεως της διαταγής πληρωμής και έληξε την 19-5-1999, ημέρα Τετάρτη, μετ' αφαίρεση των μεσολαβουσών ημερών αργίας της 1ης Μαΐου 1999 και των τριών Κυριακών της 2-5-99, 9-5-99 και 16-5-99. Κατ' αυτής παραπονούνται οι αναιρεσείοντες, οι οποίοι με το μοναδικό λόγο

αναιρέσεως, προβάλλουν την από το άρθρο 559 αριθμ. 14 ΚΠολΔ πλημμέλεια, διατεινόμενοι ότι το Σάββατο, ως μη εργάσιμη ημέρα και για τις δικαστικές υπηρεσίες, ως δημόσιες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 12 του ν. 1157/1981, έχει εξομοιωθεί με τις εξαιρετέες ημέρες του ίδιου ως άνω άρθρου παράγραφος 11 περ. α' και συνεπώς έπρεπε να αφαιρεθούν από το μεσολαβήσαν χρονικό διάστημα (1-5 έως 21-5-99), ήτοι το Σάββατο της 8-5-99 και 15-5-1999, οπότε η 15ήμερη ως άνω προθεσμία του άρθρου 632 ΚΠολΔ δεν είχε συμπληρωθεί κατά την κατάθεση και επίδοση της ανακοπής και συνεπώς, ήταν εμπρόθεσμη. Με βάση τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσης, ο λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος, αφού, αφαιρουμένων των αργιών της 1ης Μαΐου 1999 και των τριών Κυριακών (2-5-99, 9-5-1999 και 16-5-99), ως και των μη εργάσιμων ημερών του Σαββάτου της 8-5-99 και 15-5-99, η ανακοπή κατά της εν λόγω διαταγής πληρωμής ασκήθηκε εμπροθέσμως, ήτοι την 15η εργάσιμη ημέρα από την επίδοση της διαταγής και πρέπει, κατά παραδοχή της αιτήσεως αναιρέσεως, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. Αναιρουμένης δε της αποφάσεως, κατά τα άνω, η υπόθεση θα παραπεμφθεί προς εκδίκαση στο ίδιο δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως (άρθρ. 580 παρ. 3 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 31 του ν.2172/93).

Σημείωση

Η δημοσιευόμενη απόφαση ασχολείται με την δικονομική μεταχείριση του Σαββάτου σε σχέση με την προθεσμία εργάσιμων ημερών. Κάμνει διάκριση μεταξύ προθεσμιών (για τις διακρίσεις των προθεσμιών βλ. Α.Π. 1570/92 Αρχ.Ν. 44,350) ενεργείας όπως είναι η άσκηση ανακοπής κατ' άρθρο 632, 933 κλπ. ΚΠολΔ και προπαρασκευαστικών ενεργειών (λ.χ. κλήτευση αντιδίκου για λήψη ένορκης βεβαίωσης). Δέχεται λοιπόν η δημοσιευόμενη απόφαση ότι στις προθεσμίες ενεργείας, το Σάββατο είναι μη εργάσιμη ημέρα και επομένως για τον υπολογισμό των προθεσμιών ενεργείας (άρθρ. 632, 633, 933 ΚΠολΔ κλπ) δεν υπολογίζεται στις προθεσμίες των ενδίκων μέσων, όπως και η Κυριακή.

Από το σκεπτικό όμως της δημοσιευόμενης απόφασης φαίνεται ότι αυτό δεν ισχύει για τις προπαρασκευαστικές προθεσμίες (βλ. προχείρως ΑΠ 682/2000, ΕλΔικ. 2001, 97 ΑΠ 119/2000, ΕλΔικ. 41, 1034), κατά τις οποίες η ημέρα του Σαββάτου δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των ημερών αργίας και συνεπώς είναι εργάσιμη και υπολογίζεται στις προθεσμίες.

*Αντώνης N. Βενέτης
Δικηγόρος Αθηνών*

